

Met in deze editie: de Sectie GIS-t werkt aan de inrichting van het testbed voor de 3D pilot, Nederlandse INSPIRE cursus wordt in maart 2011 opnieuw gegeven, Kerstwens 2010 en onze felicitaties voor Jantien Stoter, Bastiaan van Loenen en Theo Tijssen.

De 3D pilot en het testbed

In opdracht van het Kadaster, Geonovum, de Nederlandse Commissie voor Geodesie en het (huidige) Ministerie van Infrastructuur en Milieu is de Sectie GIS-t belast met de inrichting van de testbedomgeving van de 3D Pilot (voor meer informatie, zie Vi Matrix 131).

In de 3D pilot zijn vier werkgroepen actief: rond 3D aanbod; rond 3D standaarden en uitwisseling (CityGML); rond het 3D testbed; en rond de vraagkant en toepassingen. De inrichting van het testbed heeft natuurlijk belangrijke relaties met de activiteiten van de andere drie werkgroepen. Het doel van het testbed is ten eerste om een omgeving te bieden waarin 3D geo-informatie gedeeld kan worden met de betrokken partijen (en zelfs daarbuiten). Ten tweede moet er een voorbeeld komen van hoe een basisvoorziening voor 3D geo-informatie en de bijbehorende 3D beheeromgeving eruit kunnen zien.

Er zijn vele smaken van 3D data: variërend van meer ruwe (oblique foto's, cyclomedia beelden, puntenwolken) tot meer geïnterpreteerde data (geclassificeerde objecten). Als model en uitwisselingsformaat wordt uitgegaan van CityGML. In de eerste fase zijn

de afbakening en specificatie van het testbed gerealiseerd, waarbij antwoord gegeven is op de volgende vragen:

- Hoe van conceptueel model naar fysiek model te gaan en welk fysiek model te kiezen.
- Welke vormen van aanleveren 3D CityGML.
- Welke vormen van ontsluiting in een geoweb-omgeving (CityGML+WFS, KML, alternatieven).
- Welke database ondersteuning; waaronder Oracle gezien de beschikbare CityGML implementatie en de toegezegde support van Oracle voor de 3D pilot.
- Welke aansluiting op commerciële GIS-systemen (ESRI, Intergraph, Bentley Systems, etc.) voor uitwisseling van en naar CityGML.
- Welke CityGML loader tools (3DCityDB, Safe FME, Snowflake Go Loader).
- Welke extensies van CityGML zijn het meest relevant voor de 3D pilot.
- Welke web/geoserver is het meest geschikt voor het leveren van WFS+CityGML
- Welke vormen van validatie worden qua inhoud aangeboden (tegen schema, per 3D object: gesloten, geen intersecties, etc., als geheel; buurobjecten overlappen niet).
- Welke aanpak voor updates te volgen, verbeterde proef datasets gedurende pilot (wel/niet historie bewaren, versies van eenzelfde object, etc.).
- Hoe vindt de interactie met de andere activiteiten plaats.

Vanaf juli wordt gewerkt aan de bouw en het beheer van het testbed. Voor de hard- en software infrastructuur wordt gebruik gemaakt van de beschikbare faciliteiten van het GDMC in samenwerking met infrastructuur bij de deelnemers van de 3D pilot. Het testbed zal worden opgebouwd en beheerd door een team onder leiding van Edward Verbree. Tot leden van dit team behoren verder: Sisi Zlatanova, Theo Tijssen, Marian de Vries, Wilko Quak en Peter van Oosterom.

Voor meer info zie ook www.gdmc.nl onder 3D Pilot.

Onze felicitaties

In oktober werd dr. Jantien Stoter blij verrast – en daarmee natuurlijk ook de Sectie GIS-t van het Onderzoeksinstituut OTB – met de mededeling dat haar Vidi-aanvraag op het terrein van het modelleren van geografische informatie in 5D door NWO gehonoreerd is. Dit is de eerste Vidi-subsidie die op het geo-informatievakgebied wordt toegekend en ook de eerste voor het Onderzoeksinstituut OTB. Voor meer informatie over dit thema zie het interview met prof. Peter van Oosterom 'TU Delft moet op DBMS-gebied met 5D de beste universiteit ter wereld worden' op pagina 24 en het daarin geplaatste kader.

En dan volgt er nog meer goed nieuws, waarmee geo-informatie minnend Nederland op de kaart wordt gezet. Tijdens het GIN Symposium 'De Geo-informatie buiten zetten' heeft dr.ir. Bastiaan van Loenen de Prof. J.M. Tienstra Onderzoeksprijs 2010 in ontvangst mogen nemen. Bastiaan is werkzaam bij de Sectie Geo-informatie en Grondbeleid van het Onderzoeksinstituut OTB van de TU Delft. Bastiaan, namens alle collega's van de Sectie GIS-t: proficiat!

En ja alle goede dingen bestaan uit drie. Op 15 december jl. was drs. Theo Tijssen, onze computerdeskundige bij uitstek, 25 jaar in dienst bij de TU Delft. Tijdens het evenement 'Spatial and IT aligned', georganiseerd door Oracle Nederland en de Oracle Gebruikersclub Holland op 25 november in Utrecht, is Theo in het zonnetje gezet.

Nederlandse INSPIRE cursus

Zoals in de vorige nieuwsbrief reeds aangekondigd, verzorgt de Sectie GIS technologie o.l.v. Peter van Oosterom opnieuw een INSPIRE cursus. De docenten hebben allemaal directe INSPIRE ervaring.

'Laat u inspireren door de Nederlandse INSPIRE cursus'

De cursus bestaat uit:

- A. een introductiedeel (2 dagen), waarbij ingegaan wordt op:
1. Overzicht van het INSPIRE raamwerk (Peter van Oosterom);
 2. INSPIRE conforme services (Marian de Vries);
 3. INSPIRE data thema's Annex I/II/III en dataspecificatiemethodiek (Peter van Oosterom);
 4. Toegankelijkheidsbeleid, licenties en monitoring (Bastiaan van Loenen).

B. een 'in-depth' deel (3 dagen), waarin aandacht besteed wordt aan:

1. INSPIRE generiek conceptueel model, incl. ISO19xxx (Wilko Quak);
2. In detail dataspecificaties in Annex I (Peter van Oosterom);
3. Standaardisatieproces Annex II/III en relatie met NEN3610/IMxx (Wilko Quak);
4. Transformeren van gegevens naar een INSPIRE conform model (Marian de Vries);
5. Software tools voor realisatie INSPIRE (Hugo Ledoux);
6. INSPIRE best practices, Euro-SDR ervaring (Jantien Stoter).

Voor detailinformatie zie www.gdmc.nl onder events.

Redactie

Elfriede M. Fendel, (projectmanager sectie GIS-technologie):
tel. 015-278 4548, e-mail e.m.fendel@tudelft.nl
www.gdmc.nl

